

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
la străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică

Director **ALEXANDRU LUPEANU-MELIN**

Primredactor **IULIU MAIOR**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

Să apărăm biserica

Biserica are drepturile sale. Cei cari vremelnic o păstoresc, au apărut, nu arareori cu însuși prețul vieții, drepturile pe cari le are mireasa lui Hristos. Căci se cuvine ca ea, sub oblăduirea căreia se strâng, ca la izvorul de viață datător, milioane de suflete, să fie fără pată, fără prihană. Să fie inconjurată de coroana demnității, a cinstei înalte, ceea ce numai atunci se poate când drepturile sale sunt păzite cu sfințenie.

Biserica unită a avut și are de luptat cu mulți pentru apărarea drepturilor sale. Suntem puțini, în țară, față de celelalte confesiuni. De aceea cu ele se duce lupta mai întâi, cu cei cari caută să le răspândească. Această luptă e de înțeles. Fiecare caută să-și răspândească legea sa, și, cu toate că se știe unde este adevărul, totuși sunt, și încă cei mai mulți, cari luptă de bună credință că sunt în slujba adevărului.

S'au ridicat însă împotriva bisericii unite și dușmani cari sub nici o formă nu pot să arete că luptă pe bună dreptate. Persoane cari au înaltă situație în stat, au folosit situația lor ca să lovească în biserica noastră.

Mai nou s'a găsit o asociație, care adăpostește între membrii săi persoane cari nu pierd nici un prilej să lovească în biserica unită. Ne gândim la „Liga Antirevizionistă Română“, cu frumoasă menire după statute. Căci a fost înființată ca să țină piept loviturilor pe cari Ungurii revizionisti încearcă să le dea țării noastre. Un ogor de muncă pentru care ar vrednici lauda, recunoștința și ajutorul tuturor. Și tocmai pentru menirea sa, națională, Liga antirevizionistă Română ar avea temeinice și multe motive ca să nu închidă porțile sale pentru credincioșii români uniți.

Istoria acestei biserici, în trecutul căreia mucenicii naționali apar ca brazii — din înălțimea muntelui, înalți și drepți, — stând de veghe la soarta poporului românesc, ar fi trebuit să îndemne pe conducătorii numitei asociații ca dintre urmașii acelor mucenici să-și recroteze soldații de mână întâi. Căci și astăzi, ca și în vremurile de urgie din trecut, Biserica unită are la sufletul său soarta poporului românesc, soarta României Mari, pentru mai binele căreia luptă, și bucuroasă și-ar fi pus puterile în slujba Ligii Antirevizioniste

care lucrează, mai mult ori mai puțin oficial, în slujba nației. Ce-a făcut în schimb numita Liga? A ocrotit, poate nu cu știință dela început, între membrii săi, oameni cari și-au făcut parcă o meserie din a arunca noroi în obrazul bisericii unite. Au terfelit ce a avut ea mai drag, poate tocmai din pricina că le-a luat-o înainte și a luptat mai mult decât ei și mai cu roade pe tărâmul naționalismului.

Ne întrebăm: cum se potrivesc aceste fapte cu menirea Ligii Antirevizioniste Române? Prin ea trebuie să se răspundă în primul rând încercărilor revizioniste de peste hotare. Străinilor trebuie să li-se răspundă cu puteri unite, ca un singur bloc, stâncă de care să se sfarme toate încercările flămânzilor de nădejdi deșarte.

Dar dacă Liga Antirevizionistă bagă zănie între frați, îi desparte în cete luptătoare, cum își va îndeplini ea menirea?

Biserica unită, am mai spus-o, are la suflet dela obârșie soarta românismului. Așa a crescut, așa s'a dezvoltat și așa a rămas. Ea intră în primul front când e vorba de neam; dar va face singură front atunci când tovarășii vor încerca s'o umiliaască. Atunci ea va ști să se apere, să-și apere cinstea și trecutul său, și să lupte în ogorul neamului tot odată.

Ca să se știe un singur caz din încercările celor cari vreau să umiliaască biserica noastră, amintim cele întâmplate la Satu-Mare de Rusalii. Se pregătise acolo o mare adunare antirevizionistă, la care a fost invitată și biserica unită. Se știe că 90 la sută din populația românească maramureșeană aparține bisericii unite. Deci 90 la sută din membrii Ligii maramureșene, sunt credincioși uniți. Conducerea bisericii unite, prin Ex. Sa Episcopul Alexandru Rusu dela Baia-Mare, a cerut ca partea religioasă a serbării să fie prezidată în întregime de biserica unită, căci 90 la sută dintre membrii Ligii sunt fii de ai săi. Conducătorii Ligii antirevizioniste nu s'au învoit și au zădărnicit astfel o adunare națională mai bine, decât să respecte un drept al bisericii unite.

Drepturile bisericii trebuiesc apărate. Ea nu poate să fie umilită. De aceea,

toți fiii bisericii unite, știind că au să-și facă datoria față de scumpa noastră țară, și-o vor face: în Ligă, sau dacă trebuie, atunci când ea încearcă umilirea bisericii, din care ei fac parte, afară din Ligă.

S. Orlan

Inchiderea anului școlar la școala com. sup. de băieți. Duminică, 14 Iunie, a avut loc închiderea festivă a anului școlar dela școala comercială de sub conducerea pâr. director Iuliu Maior. La orele 8, în capela școlii normale se face sfânta liturghie, la care participă toți profesorii și elevii școlii. După aceasta urmează desfășurarea serbării prezidată de Directorul școlii. Dsa arată activitatea bogată ce s'a desfășurat în cadrele „Reuniunii marlane“, a soc. de lectură a elevilor cât și înfăptuirea internatului, care a adăpostit elevii școlii în condițiuni de viață ușoare. Sunt premiați elevii Marian O. din cl. I, Templan V. cl. I, Borza E. cl. I, Toncian Ion cl. II, Crișan V. cl. II, Oancea I. cl. III și Hegedüs Ion cl. IV.

Foștii elevi vizitează Blajul. Luni, în 15 l. c., s'au intrunit la Blaj absolvenții de acum 30 de ani ai liceului de aici. S'au prezentat următorii 19: Ioan Berlean, inspector în Siguranța Statului Cluj, Dr. Victor Boer, director, P. T. T. Oradea; Dr. Nicolae Comșulea, avocat Zărnești; Nicolae Costea avocat București; Dr. Emil Folea avocat-deputat Diclosânmartin; Ioan Gligor preot Alecuș; Liviu Greabu profesor Bistrița; Dr. Vasile Hossu avocat Cluj; Alexandru Maior director de bancă Diclosânmartin; Ioachim Marcu preot Tân; Octavian Mihăițian preot Dățășeni; Dr. Enea Muntean consilier la Curtea de Apel Cluj; George Oancea preot Sânpaul; Dr. Zenovie Păclășanu director general în Ministerul Cultelor, București; Dr. Vichentie Pandrea paroh-protopop onorar Cluj; Atanasie Pantea protopop Racovița; Iustin Porușlu profesor Cluj; Mircea Thomas preot Tohanul Vechiu și Ioan Ungur notar cercual Gherla. — În ziua amintită, dimineața la ora 7, au luat parte la liturghia împreună cu parastas, slujită în catedrală, pentru odihna sufletelor profesorilor și colegilor răposați. Au vizitat apoi liceul și celelalte instituții din Blaj. Au prezentat omagii la Mitropolie unde au fost primiți de El. Sa Dr. Ioan Bălan, canonic, au cercetat mormintele foștilor profesori din cimitirul din marginea orașului. Înainte de despărțire au luat parte la o masă comună, unde s'au ținut și cuvântări și s'au dăpănat amintiri din timpul anilor petrecuți împreună pe băncile școlii.

Familia creștină

I. Ceeace trebuie să mai știe mirii, este că bărbatul este capul familiei creștine. „*Muieri, plecați-vă bărbaților voștri ca Domnului, pentru că bărbatul este capul muierei, precum și Hristos este capul bisericii*” (Efeseni 5, 22-23). El are deci să se îngrijească de susținerea familiei sale și să încunjure tot ce este lux, ori risipă pentru a-și putea susține familia.

Astăzi e însă atât de greu să-ți susții familia, mai ales dacă este și numeroasă, fiindcă împrejurările sunt cât se poate de grele. Chiar de aceea bărbații să nu-și cheltuiască banii prin cârciume, cafenele, ori prin cluburi și alte localități, risipindu-și banii pe lucruri netrebnice, astăzi, când banii abia ajung pe cele strict necesare.

Foarte mult depinde dela aceea cum se simțește bărbatul acasă. Dacă se simțește bine acasă, el nu-și caută alte distracții. Chiar de aceea soția lui trebuie să facă tot ce-i stă în putință ca bărbatul să se simțească bine acasă în familie. Dacă i-a succes femeii acest lucru, totul e câștigat și aranjat; dacă nu, bărbatul își caută distracție altundeva, și atunci vai și amar de femeie și de familie.

„*Bărbaților, iubiți-vă muierele voastre, precum și Hristos a iubit biserica și pe sine s'a dat pentru dânsa*” (Efeseni 5, 25). Așadară voi nu aveți să porunciți, ca tiranii, ci să vă purtați cu blândețe, luând pildă dela Domnul nostru Isus Hristos, care așa de mult și-a iubit biserica, încât și-a jertfit până și sângele său pentru ea.

„*Așa sunt datori bărbații să-și iubească muierele sale, ca și trupurile sale*”, continuă mai departe sf. apostol Pavel în epistola sa către Efeseni (5, 28). Și nu se poate o mai minunată asemănare decât aceasta. Nu suntem în stare să-l admirăm pe sf. apostol Pavel în deajuns pentru această măsură a dragostei bărbatului către femeie. Și fericită e familia, în care se practică în forma aceasta iubirea.

„*Celce și iubește muierea sa, pe sine se iubește. Căci nimenea nici odată nu și-a urit trupul său, ci-l hrănește și-l încălzește, ca și Hristos biserica*” (Efeseni 5, 28-29), iar mai târziu, la stih 33, adaugă apostolul: „*Deci dar și voi unul fieștecarele așa să-și iubească pe muierea sa, ca și pe sine*”. Ce minunat ar fi, dacă bărbații ar citi zilnic acest apostol și, mai ales, dacă s'ar ținea de cele spuse acolo!

II. Femeia este ajutorul bărbatului, așa a numit-o Dumnezeu Tatăl încă atunci când a creat-o. Da, ajutor să-i fie, nu sclavă, nici servitoare. Ajutoare în câștigarea pâinii, în păstrarea averii, în necazuri și bucurii, în zile dulci și amare. Să nu meargă pe la vecini ca să se plângă, ci, dacă are vreun necaz, să-l spue bărbatului, iar, dacă acela este dur și rău, lui Dumnezeu. Femeia să nu-și caute nici ea distracții altundeva, ci acasă, și, când n'are de lucru, să citească o gazetă, o carte bună, dar să nu se pună la taifas cu vecinele cele rele, că va fi vai de ea și de bărbatul ei. Să-și păzească mai ales curățenia sufletească, pentru că o femeie curată sufletește este podoaba casei, dupăcum o numește Sf. Scriptură a Vechiului Testament, la Isus fiul lui Sirach (26, 21).

„*Iară muierea să se teamă de bărbat*”, își încheie sf. Pavel capitoul 5 al epistolei sale către Efeseni (stih 33). Teama aceasta nu este o teamă servilă, nu, Doamne ferește, ci stimă și respect față de bărbat, care este capul familiei și care chiar de aceea își și împrumută numele său întregii familii. Acest respect și

stimă îl explică sf. Pavel când zice, la stih 22 al aceluiaș cap „*Muieri, plecați-vă bărbaților voștri ca Domnului*”; așadară să se plece ca Domnului, cu dragoste și cu respect. Acelaș lucru îl spune, aproape cu aceleași cuvinte și sf. Petru (1, 3, 1). „*Așisderea și muierele să se plece bărbaților săi*”, și apoi continuă, la stih 3-5: „*Podoaba lor din afară să nu fie împodobirea lor, ci îngrijirea hainelor; ci omul să ascuns al inimii, întru nestrăduțeniea spiritului celui blând și lin, carele este înaintea lui Dumnezeu de mult preț. Căci așa se împodobiau odinioară și sfințele muieri, cari nădăjduiau întru Dumnezeu, plecându-se bărbaților săi; precum Sara asculta pe Avram, domn chemându-l, căreia v'ați făcut fice, făcând bine și netemându-vă de nici o frică*”.

Femeilor moderne li-se par aceste cuvinte ale sf. Petru prea aspre, măcară acestea nu-s declarațiile unui om, ci ale Spiritului Sfânt. Atâta vreme cât femeile nu vor împlini aceste porunci ale celor doi mari apostoli, nu va fi fericire în casă. Puneți bine la inimă, femeilor, aceste cuvinte și le urmați întru toate, dacă doriți să fiți fericite.

Părintele Iuliu

Amânarea tragerii loteriei bisericilor unite din București. Oficiul parohial Sf. Vasile, București, aduce la cunoștință celor interesați, că tragerea loteriei acestei biserici s'a amânat dela 30 Mai a. c., pe ziua de 30 August a. c. și asta irevocabil. Aceasta amânare s'a făcut cu aprobarea Regiei Loteriei de Stat Nr. 2071 din 23 Mai 1936, din motivul, că biletele distribuite spre vânzare, respectiv cotoarele și sumele, n'au intrat la oficiul parohial până la data de 30 Mai. Decl. persoanele care mai au bilete pentru plasare sunt rugate ca, fără întârziere, să le plaseze și să trimită sumele și cotoarele.

Foița „UNIRII POPORULUI”

Bunăînțelegere

Când și-a ridicat Onofreiu, tânăru, casa, toți câți treceau pe ulița lui, se cruceau și se întrebau:

- „Oare din ce?”
- „O fi găsit vre-o comoară?”
- „De unde să fi pus mâna pe atâta bănet?”
- „Cine l'o fi împrumutat?”

Și aveau pentru ce să se mire oamenii. Casă eu fundament afund de peste un metru, aproape cât un stat de om, bătut în ciment ca fierul, gros de o jumătate metru, cu două pivnițe boltite înalt, cu pereții casei de-o cărămidă și jumătate, arșă și sunătoare ca cioaia, cu ferestre cât ușile de mari și cu un pod din bărne închețate unele de altele ca firele unei pânze bine brăgluite, puținii se puteau lăuda în sat. Unde mai pui, că a adus niște meșteri, de lăsau lucrul ca scris după ei. Nici meșterul Manole n'ar fi putut să-i întrecă. Nici cel mai mare dușman, ori gură răutăcioasă nu puteau găsi vînd acestel lucrări. Oamenii se opreau, dădeau din cap și treceau la lucrurile și treburile lor, unde toată ziua nu

vorbeau de alta decât de casa cea nouă a lui Onofreiu.

Așa i-a dus întâmplarea și pe Smăreu pe ulița Onofreiului. Și nu i-a lăsat să treacă singur ei i-a acățat de urmă și pe laștorita de nevastă-sa, care de-o săptămână, nici să fi mâncat aiorbă de mîtrăgună, sau bureți nebunești, atât era de arțgosa. Bietul Smăreu în săptămâna aceea de suferință și canon, îmbătrânise și slăbise ca după un bsteșug greu. N'a avut zi, n'a avut noapte, nu odihna, nici mâncare tihnită. — În câteva rînduri îi trecuse prin cap și gânduri negre, păsate de moarte, pe cari abia le-a putut alunga cu rugăciuni spuse'n taină. Numai spre sfârșitul săptămânii se mai însceniasse cerul deasupra lui și se mai potolise furtuna din casă. Atunci s'a întâmplat să treacă cei doi soți ai jugului căsniciei, pe dinaintea casei în lucrare a Onofreiului. Și s'au oprit amândoi, ca doi vițeluși la poarta nouă: mirându-se pe tăcute de podoaba ce răsărea ca din pământ.

Dupăce au dochiat-o din toate părțile și-au căutat drumul mai departe.

Dar păcatele au scos din Smăreu un oftat prelung, ca din fundul pământului.

— „Ce poate face bunăînțelegerea din casă!”

Și ea și cum ar fi slobozit o înjurătură plătoasă, sau un jurământ greu, repede și-a

dat cu palma peste gură, tăcând ca pește la bulboaca morii.

A tăcul Smăreu dar s'a aprins dumenească întâi a pufăit ca o locomotivă dela un tren încăreant cu ferărie, apoi și-a încreștit fruntea și aruncând niște ochi aprinși ca jarul, anuși lui Smăreu i-a tîmăiat scurt:

— „Ticălosule!”

Și s'a pornit din nou între soție și soț, ceea ce abia se sfârșise isri: o ceartă, care arde și părjolește ca eu fos. Întâi, bietul bărbat, a prins pe mutul în brațe. A lăsat-o să-l lăpăde veninul fără să-i zică o vorbă legănată.

Dar pe dumenească n'o lasă părșugul să facă la fel. Din ale ei năravuri n'a vrut să iasă „ticălos, om slab, ne-am trudit, mi-am mîncat zilele, te las, mă due, să te mîncec oșna”, și slăbit până la ostensală.

Dar, vedeți, bsteșugurile se mai și fac dela om la om. Și bsteșugul luat dela om este mai greu ca cel căpătat din senin. I-a sărit piperul lui Smăreu. Și apoi ține-te căsnicia de dragoste curată. Iar o săptămână de chin, după una de venin.

Adevărat, că Mărie zicea nouă, până la Smăreu scuipa două. Dracul era însă multumit de isprava lui, că oamenii îi ceteru meargă pomelnicul, iar tihna și sporul din casa lor fugise speriate pentru a se aciui la casa altor creștini.

Noutăți dela Geneva

— Societatea Națiunilor a ajuns la grea încercare —

La sfârșitul lunii Iunie, se întrunește la Geneva adunarea generală a Societății Națiunilor. În vederea acestei adunări d. Mussolini a trimis pe un ministru italian, numit Grandi, la Londra, care a vorbit acolo cam așa. Vrem, noi italienii, ca în adunarea generală a Societății Națiunilor, să se ridice sancțiunile cari au fost luate împotriva noastră atunci când am pornit cu războiul împotriva abisinienilor. Iar dacă sancțiunile nu vor fi ridicate, noi ne vom retrage dela Societatea Națiunilor.

Englezii au ascultat cele spuse și după aceea au stat și s'au chibzuit: Ce-i de făcut? După cât suntem informați, ei au hotărât că ar fi mai bine să se ridice sancțiunile, căci e mai folositor să ai de lucru cu un prieten decât cu un dușman.

Ceeace apare de aici în primul rând e slăbiciunea la care a ajuns Societatea Națiunilor, a cărei menire, după litera legii, e să fie slujitoare credincioasă a păcii, după dreptate și adevăr. După dreptate judecând, Societatea Națiunilor a găsit că Italia e vinovată de începutul războiului din Africa, și de aceea a ridicat împotriva ei anumite sancțiuni, crezând că astfel va înceta lupta. Italienii au continuat însă să se bată cu toată opreliștea celor dela Geneva și au învins. A fost o învingere împotriva dreptății, dar se vede că ei se împacă, sunt bucuroși și mulțumiți și cu astfel de învingeri.

Societatea Națiunilor se vede silită să desfacă ceea ce a făcut. Să ridice sancțiunile împotriva Italiei, căci dacă nu războinicul Mussolini e gata să părăsească Societatea și să dea mâna cu Hitler. Mai ales că în timpul din urmă sunt tot mai dese semnele de prietenie ce și-le arată acești doi conducători de popoare cari au luat puterea sărind pe fereastră, forțând mâna conducătorilor țării. Acest

Și așa, în vremea când Smărcu și Mărie aveau rufele acuratului, casa lui Onofreiu se găsea ea o floare de primăvară. I s'au ridicat pereții, i s'a pus acoperișul, a căpătat pieptarul tencuielii, a fost spoită în culoarea cerului soania și când crucea de aramă a început a rade pe creștetul acoperișului și lui Onofreiu și soției sale Ana le râdeau sufletele de bucuria mulțumirii, spunând oamenilor, cari îi întrebau eu cea-au făcut-o: „Cu ajutorul lui Dumnezeu și bunăînțelegerea noastră”.

A și fost o bună înțelegere între aceste două suflete.

Ei nu sădau niciodată ce putea să-i despartă, să-i învrăjbească, ei numai ce-i puteau duce la un gând, la o unire.

Le-a și ajutat Dumnezeu, să facă un lucru care le va fi spre bucuria lor și a urmașilor.

Potrea Dascălul

lucru dovedește că Societatea Națiunilor e pe patul de moarte. Căci lucrurile nu vor merge mai bine în Europa dacă i-se va da ascultare lui Mussolini. Ba vor merge mai rău, căci oameni ca acesta, ajuns la putere pe căi lăaturalnice, nu se dau nici când înapoi. Și dacă acum nu primește din partea Societății Națiunilor o lovitură de învățătură, neînvățat va rămânea și pe mai departe și mâne-poimâne va aprinde focul în altă parte a lumii, care va suferi, iar el, chiar dacă va cădea dela putere își va aduce aminte de timpurile când n'avea nici un rost, era un vântură-țară, și va spune: »Ce-am avut și ce-am pierdut».

Mica Înțelegere tot mai puternică

Am scris în numărul trecut al gazetei că la serbările din 8 Iunie anul acesta au fost de față și dnii: Eduard Beneș, președintele republicii cehoslovace și Prințul Paul, regent al Jugoslaviei. În întâlnirea aceasta, alor trei șefi de state, cari împreună fac așa numita Mica Înțelegere, e de o deosebită însemnătate.

D. Beneș, președintele Cehoslovaciei, a declarat la plecarea din țară că întrevederea dela București, unde au avut prilejul să stea de vorbă cu Majestatea Sa Regele Carol II, a dat roade mai îmbelșugate, pentru apropierea și unirea celor trei țări, decât toate întrevederile de până acum. »Acolo unde este unul dintre noi, — a spus d. Beneș — sunt prezenți toți trei. Cine caută pretenția uneia dintre acestea trei țări, o caută pe a tuturor. Iar cine amenință pe una, le amenință pe toate trei».

D. Beneș a mai spus că pleacă din România cu o plăcută impresie. A observat pretutindeni că se muncește, muncă organizată, și lucrurile merg tot în spre mai bine. Armata în deosebi, cu disciplina ei, a mulțumit mult pe Președintele republicii cehoslovace.

Cum stau lucrurile în Abisinia

La începutul acestei luni, a sosit în Italia, venind din Abisinia, mareșalul Badoglio, care se știe că și-a făcut mare faimă în luptele din Africa. A fost numit chiar vice-rege, dar cinstea aceasta nu a ținut mult. Mai nou a primit alt titlu, prinț de Addis-Abeba. (Capitala Abisiniei).

Intors în Italia, mareșalul Badoglio a stat de vorbă cu un gazetar. Din ceea ce i-a spus, se pare că lucrurile în Abisinia stau cam în felul următor. Italia urmărește să scoată cât mai multe bogății de pe pământul abisinienilor. Acesta-i gândul care

a purtat-o în război prin pustiirile Africei. Dar, ca să poți lucra pământul, ca să-i scoți bogățiile, trebuie să trăiești în pace și liniște. Or, se pare că pacea nu domnește încă în Abisinia. Căci iată ce spune mareșalul Badoglio: »Va trebui să atragem populația de partea noastră printr'o administrație cinstită. Pentru asigurarea liniștii, abisinienii trebuiesc dezarmați».

Ne amintim că înainte de sfârșitul războiului, italienii spuneau că sunt primiți, pretutindeni, de către abisinieni, cu flori chiar, și că depun armele în fața conducătorilor italieni. Or, din cuvintele de mai sus apare limpede că abisinienii n'au primit pe italieni cu bucurie și că ei încă nu sunt dezarmați. Și trebuie că e mare nemulțumirea și sunt mulți cei înarmați dacă un mareșal e silit să recunoască acest lucru, căci se știe cu câtă grijă se ascund de obicei lucruri de felul acestuia.

Italienii vor avea, după cum se pare, mult de lucru cu abisinienii, cari își iubesc țara ca și cei dintâi.

Vinovații nenorocirii dela Cotroceni

Nu s'a stins încă strigătul de durere ce a izbucnit puternic, în Câmpul Cotrocenilor, în mijlocul serbărilor dela 8 Iunie. Auzim mai nou că a murit unul dintre răniți, așa că morții zilei de 8 Iunie se ridică acum la 4. A murit, la spitalul Brâncovenesc, copilul de trupă Ion Militaru, care a fost greu rănit în timpul prăbușirii.

Imediat după nenorocire, cât ce au fost scoși de sub dărâmaturi morții și răniții, Majestatea Sa a dat poruncă strânsă să se facă cercetări amănunțite, să se descopere toți cari au partea lor de vină și să fie pedepsiți după cum cer legile țării.

Încă din primele zile ale cercetărilor s'a dovedit vinovăția unora cari au și fost arestați. Șase inși au fost închiși la Văcărești, așteptând să se termine cercetările pentruca judecătorii să-și dea cuvântul. Vinovații mai de seamă par a fi antreprenorul, un oarecare Marin Druțu, și câțiva ingineri. Vina lor e următoarea. Tribuna a fost lucrată fără legături trainice la încheieturi. Lemnele nu erau cioplite așa că n'au putut fi bine legate. Dedesubtul tribunei apoi a rămas loc gol, unde se vindea beutură, așa că tribuna n'a putut fi răzimată cu stâlpi.

La început se spunea că tribuna s'a prăbușit din pricina că a fost prea încărcată, mai ales de mulțimea premilitarilor. Or, s'a dovedit că tribuna s'a rupt la mijloc, pe când premilitarii erau la marginea ei, pe primele trepte.

Cei vinovați au fost duși la fața locului, pe câmpul Cotrocenilor, și acolo, în fața rămășițelor tribunei, au recunoscut că au lucrat rău tribuna.

A fost arestat și un ajutor de primar din București. El e învinuit că a dat tribuna spre lucrare lui Marin Druțu, care nici nu e antreprenor ci de meserie e tinichigiu (pleier).

Cercetările vor fi în curând terminate și vinovații vor trece pe mâna judecătorilor.

Citiți și răspândiți
„UNIREA POPORULUI”

Prea Fericitul Părinte și Nenorocirea dela Cotroceni

Aflăm că Prea Fericitul Părinte Papa Plus a trimis înștiințare guvernului român, prin Cardinalul Pacelli, că se află alături de toți cei cari au suferit și sufăr în urma nenorocirii dela Cotroceni, întâmplată în ziua de 8 Iunie.

Sfântul Părinte a înălțat personal rugăciuni la Tatăl ceresc pentru veșnica odihnă a morșilor și pentru însănătoșirea răniților.

Răsboiu între frați în China

Țara de care amintim, așezată în partea de răsărit a Asiei, o duce într-o neîntreruptă frământare de ani de zile. A avut mult de lucru cu Japonia, cu care a purtat chiar răsboiu.

Mai nou aflăm că în China s'au încaerat frații de acelaș sânge. Cei dela miază-zi se bat cu cei dela miază-noapte, fiecare căutând să pună mâna pe putere.

După unele știri, Japonia are partea sa de vină în lupta dintre frați. Căci pricina luptei e tocmai aceasta. Să fim alături de Japonia sau nu? Japonezii, pe ascuns, dau ajutoare celor cari vreau să fie de partea lor.

Negusul a ajuns la Londra

Scriam într'un număr trecut al gazetei că Negusul, care după ce a părăsit Abisinia a trecut prin Palestina, a plecat cu un vapor spre Londra, cetatea unde-i sălășluiesc ultimele nădejdi de întoarcere pe tronul țării.

Aflăm mai nou că a ajuns la Londra, unde nu i-s'a făcut o primire oficială, de rege al unei țări. A fost primit pentru ochii lumii, ca un simplu cetățean. La Londra, Negusul, însoțit de principele moștenitor, ducele de Harrar, și de principesa Tsahai, a luat parte la un banchet, unde a ținut o cuvântare în limba amharică. Limba aceasta, care se vorbește în țara sa, e înrudită cu cea a Evreilor și e cea mai veche limbă care se mai vorbește. Ministrul Abisiniei la Londra a tradus cuvântarea sa în englezește. El a spus că are nădejde că Societatea Națiunilor va face dreptate Abisiniei, care și acum, mai bine de ă treia parte din țară, e nesupusă. Italienii a spus Negusul — nu pot căpăta dela Societatea Națiunilor drept asupra Abisiniei, după ce ea însaș a făcut-o vinovată de începutul răsboiului.

După cum se vede, Negusul e hotărât să continue lupta pentru ocuparea tronului și pentru ca să scape poporul abisinian, — partea care a fost supusă de italieni, — de sub stăpânirea străinilor.

D. Iuliu Maniu va vorbi la Vințul de jos și Abrud

În ziua de 28 Iunie se va ține o mare adunare național-țărănistă la Vințul de jos, iar în 6 Iulie la Abrud. Aflăm că la amândouă aceste adunări va vorbi marele bărbat al neamului d. Iuliu Maniu.

Pretutindeni se așteaptă cu mare nerăbdare cuvântările dlui Iuliu Maniu, care totdeauna a spus lucruri adevărate și de mare însemnătate pentru țară. Unele din ziare scriu că adunările de cari scriem, la cari va vorbi d. Maniu, vor fi începutul

unor schimbări cari se vor produce nu peste multă vreme în treburile dinăuntru ale țării.

Ca să-ți scapi vieața, te arunci și în mare

În săptămâna trecută s'a apropiat un vapor de un port spaniol. Vaporul venea din cealaltă parte a lumii, din America, plin de mărfuri și de călători. A fost oprit înainte de a intra în port, ca să fie descărcat în luntri.

Dar, ce ți-e nenorocirea! Se întâmplă uneori când nici nu gândești sau când te aștepti mai puțin. Vaporul de care amintim a trecut oceanul, s'a luptat cu valurile isbite de furtuna puternică, a fost ridicat ca o coajă de nucă pe munții de apă ce se formează uneori în mijlocul oceanelor și totuși a scăpat. Și l-a ajuns nenorocirea tocmai la țarm, când să se odihnească după drumul lung și anevoios.

Când marinarii și hamalii descărcau cu mai multă hărnicie, aruncând pachetele cu mărfuri în bărci și ajutând călătorilor să coboare și ei, s'a aprins deodată partea de dinainte, dela motoare a vaporului. S'a crezut că tocul va fi stins îndată, mai ales că erau încă în mijlocul apei. Dar flăcările s'au întins cu o iuțeală de nedescris încingând trupul greoiu al vaporului. Cei de pe țarm priveau neputincioși cum se mistuie, într'o flăcărie uriașă, trupul vaporului.

Când marinarii, hamalii și călătorii au văzut că focul se întinde mereu și toate încercările de a-l stinge sunt zadarnice, au sărit cu toții în apă. Dintre două rele au ales pe acela cari li-s'a părut mai mic, mai fără primejdie.

Cei mai mulți au scăpat cu bine, udați numai. Unii au ajuns la spital dar nici unul nu s'a înecat. Oa să-ți scapi vieața dintr'o moarte sigură, te arunci uneori și în mare.

Un ministru englez scapă un copil dela înec

Din capitala Englezilor am primit la începutul acestei săptămâni următoarea știre. D. Chamberlain, ministrul de finanțe al Angliei, se plimba pe marginea unui lac ca să se odihnească după munca istovitoare a slujbei sale. În jurul său erau o mulțime de copii, toți mai mici de cinci ani, cari nu-și băteau capul cu lucruri mari, ei se jucau cu multă bucurie printre straturile cu flori, printre arbori și pe marginea lacului.

Deodată, un copil, unul mic de patru ani a căzut în lac. S'a tot învârtit pe acolo, a văzut în lueul apei oglinda soarelui și a cerului senin, s'a aplecat mai tare și piciorul i-a luncsat, ajungând astfel în apă. Din întâmplare cel mai apropiat bărbat de locul nenorocirii era tocmai ministrul de finanțe de care amintim. Auzind plânsul puternic de copil, ministrul s'a înturnat, a privit, o clipă numai, spre copilul pe care valurile îl duseseră spre mijlocul lacului, și fără să mai stea pe gânduri a sărit, îmbrăcat cum era, în apă. A înnotat până lângă copil și a reușit să-l scoată la țarm viu.

În timpul înnotului, o mulțime de trecători s'au oprit să privească la domnul sese trudea ca să scape vieața unui copil. Când a ieșit la țarm, trecătorii au primit cu aplauze pe ministrul de finanțe, care râdea cu copilul în

brațe, fericit că a putut să-l mântuiască. L-a trimis imediat la un spital iar el... a plecat liniștit și mulțumit să-și schimbe hainele. Părinții copilului nu știu cum să mulțumească mai călduros ministrului care le-a scăpat copilul dela moarte.

Expoziția școalelor din Blaj

La sfârșitul fiecărui an școlar, școlile din cetatea noastră de cultură și lumină, aranjează cu elevii expoziții, unde se poate vedea o parte din munca ce au depus-o ei peste an. În anul acesta expozițiile au fost aranjate de liceul de fete, școala normală de fete cu aplicație, școala comercială de fete și școala comercială de băieți.

Expozițiile școlilor de fete, cu o mulțime de lucruri frumoase, al căror preț atinge unele mări, au fost aranjate în sala de gimnastică dela Institutul Recunoștinții, o sală mare, încăpătoare. Expoziția era aranjată pe școlii după felul lucrurilor.

Erau puze spre vedere lucrări frumoase de desemn, brou și calligrafie, lucrări ale școalei comerciale de fete, apoi lucruri de mână, ale liceului de fete. Astfel: rufărie de copii mici, cămăși, fețe de mese, servete, rochii, cusături, il frumos cusute ș. a.

Școala normală de fete a expus un covor mare de 3 pe 4 metri, foarte frumos lucrat. Apoi rufărie pentru domni, covoare mici, cusături naționale și alte lucruri de preț.

Școala comercială de băieți a fost deschisă în frumoasa-l clădire din apropierea gării. A expus lucruri de desemn, calligrafie și hărți făcute la geografie și istoria comerțului.

Dela Reuniunea femeilor unite din com. Maieru jud. Năsăud

Datorită pâr. protopop Iuliu Pop, în comuna Maieru, s'a înființat Reuniunea femeilor române unite, a cărei activitate este foarte frumoasă. Membrele Reuniunii, în scurt timp, au putut realiza lucruri vrednice de toată lauda. Astfel, datorită dragostei cu care lucrează, membrele ei, au strâns banii necesari pentru procurarea diferitelor lucruri necesare împodobirii sfintei biserici.

Din acești bani au procurat 2 prapozi, un rând de ornate bisericesti, un steag frumos pentru Reuniune, cărți, iar hărnicia și munca lor a realizat vr'o câteva covoare necesare pentru Casa Domaului. Valoarea acestor lucruri se ridică la 13.000 lei.

În afară de aceste frumoase fapte, membrele Reuniunii, au făcut și un număr mare de cuminecări, care le asigură o viață religioasă plăcută lui Dumnezeu.

Lăsăm ca cititorii noștri, să eulegă din faptele, pilda acestei Reuniuni, gândurile cele mai bune, pentru preamărirea și lauda Domnului.

A furat portmoneul dlui Ministrul al Justiției. D. Valer Pop, ministrul Justiției, a fost duminica trecută naș la o căsătorie. În timpul slujbei, un hoț de buzunare l-a furat portmoneul. N'a găsit în el decât 600 de lei și acte, din care pricină a chemat la telefon pe d. Ministru întrebându-l cum se face că umblă cu așa de puțini bani, tocmai în ziua când e naș? l-a spus apoi că poate ridica portmoneul dintr'o cutie din gara de nord, deoarece n'are ce face cu așa puține parale. Când a pus portmoneul în cutie, hoțul a fost prins de un comisar înștiințat de cele întâmplate. Acum zace la răcoare, în închisoarea parchetului.

M. Sa Regele botează copilul unui țaran. Soția locuitorului Nastai Ioan din com. Cărășeu (Jud. Satu Mare) a născut al 19-lea copil, un băiat sănătos și volnic. La botez, această a 19-a odraslă în casă a avut de naș pe însuși Majestatea Sa Regele, reprezentat prin d. general Coroamă, comandantul garnizoanei Satu-Mare. Acesta a dăruit noului născut, din partea Majestății Sale, suma de zece mii Lei.

Concert la Blaj. Duminică seara (14 iunie) a cântat la Blaj, în sala de gimnastică a liceului de băieți, d. Alexandru Grozova, tenorist cunoscut, de fel din Alud. Dsa cântă și la radio-București, mai ales cântece din Ardeal și Banat. Publicul din sală l-a aplaudat călduros pentru felul cum a cântat.

Conferință. Duminică, în 14 l. c., d. maior Chiffa din Cercul de recrutare Tr. Mică, a ținut în sala de gimnastică a liceului de băieți o conferință despre felul cum trebuie să ne apărăm, într'un viitor războiu, împotriva gazelor. Conferința este a doua dintr'o serie întreagă, cu același subiect. A fost ascultat de multă lume, dornică să știe cum trebuie să se apere împotriva acestei cumplite arme ucigătoare.

Când părăsești căile Domnului. Vine din Suedia o știre cumplită. O femeie s'a legat cu frânghii de cei doi copii ai săi, și-a atârnat greutăți de plumb de picioare și s'a aruncat apoi în apă. Trupurile lor au fost găsite de pescari la câteva zile după înec. S'a constatat că femela a ajuns în sărăcie. În timpul cât a dus-o bine, ea nu și-a întărit însă sufletul în credință și nădejde, de aceea când a ajuns la încercare s'a aruncat în apă, făcând un cumplit păcat.

Paza bună fărâșește primejdia rea. Locuitorul Alex. Salcău din com. Mihalț s'a dus la munca câmpului lăsând acasă pe un copil al său, Ioan, de doi ani. În lipsa părinților, copilul s'a jucat prin curte, cu alții. Au ajuns în jurul fântânii, unde copilul de care am amintit a căzut și s'a înecat. Părinții îl lelesc acuma, gândindu-se, cu părere de rău, că dacă l-ar fi păzit mai bine l-ar fi scăpat de primejdie.

Ispravă unghurească. Cetim într'o gazetă bucureșteană că în ziua de 10 Maiu, învățătorul Bela Draguy (ungur se vede) din com. Peleş (Jud. Satu-Mare) a pus pe copii să cânte în țințirul bisericii reformate imnul național maghiar. Învățătorul a fost denunțat parchetului care va lua măsuri împotriva lui.

S'au aprins halnele pe el. Copilul Nicolae Cetean, de 6 ani, din com. Geosgiul de sus, se juca săptămâna trecută în jurul sobei. La un moment dat s'au aprins halnele de pe el și cum era singur acasă a rămas cu trupul plin de răni. După câteva ore de chinuri, copilul a încetat din viață.

Ce pătesc cei neastâmpărați. Săptămâna trecută au plecat în munții Bucegi, la excursie, doi tineri bucureșteni, un băiat și o fată, logodiți. La plecarea vremea era frumoasă. Ajunși în munte însă, s'a lăsat peste ei o

ceață încât nu mai vedeau nimic. Așa au stat, sub un copac, ținându-și locul, unde erau. A doua zi s'au hotărât să coboare, cu toate că ceața nu se risipise, spre Bușteni, orașul de unde au început să urce. Coborând, bălățul a căzut într'o prăpastie și trupul i-s'a făcut tot răni. Fata a coborât, cu mari primejdii, în prăpastie, a legat rănille tânărului și i-a spus să aștepte căci ea va merge după ajutoare. A plecat spre oraș dar s'a rătăcit și 20 de ore a călătorit cărări necunoscute. A ajuns apoi în oraș, unde a căzut leșinată de oboseală. Abia a putut spune că în munți zace un rănit. Jandarmii au mers în căutarea lui. L-au găsit, însă între timp murise, singur în adâncul unei văi. Fata e acum în spital, plătind și ea scump neastâmpărul care a îndemnat-o să urce pe munți.

Excursia școlii comerciale superioare de băieți Blaj. Școala comercială de băieți de sub conducerea dlui dir. Iuliu Malor, în ziua de 17 iunie, a plecat în a treia mare excursie. După ce anul trecut a cutreerat frumoasă deltă a Dunării, iar în celalalt an Constanța, cu Marea Neagră, anul acesta sub conducerea domniei sale, însoțit de dlui prof. E. Nireștianu și Ol. I. Barna, va cunoaște un alt colț din frumoasa noastră țară, având în program vizitarea orașelor Arad, Timișoara, Reșița, cu marile fabrici, iar dela Bozlaş cu vaporul spre insula Ada-Kaleh, continuând cu trenul apoi spre Curtea de Argeș, Râmnicul Vâlcea, Călimănești, Sibiu, Blaj. Excursia durează 8 zile.

Cea mai mică femeie din lume. Scrie o gazetă nemțească următoarele. Într'un spital din Berlin a murit „prințesa Elisabeta”, cea mai mică femeie din lume. Avea 22 de ani, era înaltă de 62 de cm. și cântărea 10 kg. Ceeace pare ciudat e faptul că părinții, frații și surorile sale, sunt oameni normali, cu o înălțime în mijlociu de 1 m. 80 cm. Medicii, cari au cercetat pe „pitică”, nu pot spune pricina pentru care ea a rămas așa mică.

Cheltueli zădarnice. Englezoalcele cheltuesc în fiecare an pentru parfumuri și pudră, opt miliarde de Lei. Așa scrie o gazetă străină. Am fi curioși să știm cât se cheltuiește la noi. Mai ales că în anul din urmă a început să se răspândească obiceiul pudrei și pe sate, unde duminica poți vedea fețe mai vopsite parcă și decât cocoanele dela oraș. După cum spunea cineva, se găsește pudră și în case de aceea unde nu este fână în tot timpul anului.

O nenorocire în Jud. Cluj. Fetifa Maria Goga din Cluj a vrut să aprindă focul la bucătărie. Folosindu-se de benzină, focul s'a întins cu repeziciune și a cuprins întreaga casa. Fetifa a ars, iar mamă-sa care a vrut să o scape s'a ales cu răni mari. Tatăl său, care era muncitor, când s'a întors seara acasă și a văzut cele întâmplate, s'a îmbolnăvit dintr'odată rămânând paralizat.

Câți soldați are Europa. Un vestit general francez a făcut următoarea socoteală. Dacă s'ar începe un războiu, țările din Europa ar putea mobiliza, în timp de 48 de ore, următorul număr de soldați: Rusia 3 milioane; Polonia un milion; Germania un milion șase sute de mii; Franța un milion; Anglia 350 de mii; Italia 2 milioane; România și Cehoslovacia câte 800 de mii; celelalte țări între 200 și 600 de mii soldați. — Dacă lumea ar trăi după litera evangheliei lui Hristos, cheltuelile cu aceste multe milioane de soldați ar sătura cu mult mai multe guri flămânde și ar ajuta pe mulți năcăjiți.

Inconjurul lumii cu aeroplanul. Un vestit sburător român, numit Băzu Cantacuzino, și-a pus în gând să inconjore lumea în aeroplan, mai repede decât englezul W. Post care până acum e cel dintâi în această privință. O fabrică franceză îi face un aeroplan anume, cu două motoare, având o viteză de 380 km. pe oră. Drumul pe care-l va face este: Paris-Siberia-Strâmtoarea lui Bering-Alaska-Canada-St. Ualte-New-York — peste Oceanul Atlantic la Paris. Călătoria se va face sub patronajul M. Sale Regelui.

O armă puternică. Se știe că țara cea mai puternică din lume, Anglia, are cel mai mulți sploni, pe cari își razimă puterea în cea mai mare parte. Toate popoarele au sploni. Mișună lumea de ei. După ultima numărătoare sunt pe globul pământesc cam o sută de mii. În fiecare an se prind cam o mie. Și pedeapsa ce o primesc e cea mai grea: Cu moarte unde este pedeapsa aceasta, dacă nu cu închisoare pe viață.

Din Lonea-Petroșeni

Corul și orchestra de tamborițe a A. G. R. U.-lui din Lonea sub conducerea Pr. Iuliu B. Pop și a membrilor din comitetul parohial Dnii Ștefan Tomuța și Dumitru Pop, în ziua de 1 iunie s. c. (a doua zi de Rusalii) a aranjat în frunțașă comună Barul Mare un festival artistic urmat de dans.

Întregul program executat a stors admirația publicului numeros, în majoritate intelectuali. — Laudă se cuvine organizatorilor de mai sus și în deosebi instructorului și dirijorului Dl. Francisc Barbu.

La sfârșitul programului Pr. Iuliu B. Pop a ținut o cuvântare, arătând că munca ce o depunem e împintenată de zelul ce-l avem în a face propagandă religioasă-culturală națională și căutând să ne ajungem țelul: *desăvârșirea noastră ca organizație și progresul în tot ce înseamnă culturalizarea maselor și îndrumarea spre bine a organismului vieții sociale.*

C.

Drumuri pe apă și vapoare

Țara noastră având una dintre cele mai bune așezări pe glob, având ieșire la mare prin mările fluviu Dunărea, care udă șapte țări, a dat naștere la creșterea unor noi căi de comunicație, în afară de cele pe uscat.

Dacă vechile drumuri cari erau în Dacia Traiană au jucat un rol foarte important, tot așa încă dela venirea în Principatele române a Principelui Carol I, Regele Carol de mai târziu, căile de comunicație pe apă cât și pe uscat au început a fi una dintre cele mai importante probleme, care se puneau pentru dezvoltarea țării.

Comerțul avea necondiționat nevoie de aceste căi de comunicație, atât pe apă cât și pe uscat, pentru a se putea transporta bunurile, mărfurile, la locurile de consumație. Luntrele și mai târziu corăbiile cari se foloseau pentru acest scop, asigurau transportul de oameni și de mărfuri. Mai târziu însă, datorită perfecționărilor, luntrea și corabia s'au transformat în marile vapoare pe cari le întâlnim azi.

Pentru o mai bună organizare a căilor de comunicație pe apă în anul 1890 se pune baze flotei comerciale pe fluviul înființând „Navigația fluvială Română”, pentru satisfacerea nevoilor noastre comerciale. La început cu vapoare puține, pentruca mai târziu numărul lor să se înmulțiască. Această societate era însă numai pentru dezvoltarea căilor de co-

municație pe fluvii, astfel că Principatele române având ieșirea la Marea Neagră, înființată, pentru dezvoltarea comerțului pe mare, la 1895 „Serviciul maritim român”. Ambele aveau de scop dezvoltarea vieții economice și comerciale a țării, ambele fiind în strânsă legătură cu căile de comunicație de pe uscat.

Marele fluviu Dunărea, care udă pământul țării noastre la sud, este navigabil pe o distanță de 2594 km., din care 1075 km. avem noi. La acest număr de kilometri se mai adaugă restul râurilor care sunt navigabile cum ar fi Prutul, Nistrul, Mureșul și Canalul Bega, cari ne dau o lungime de 1370 km.

Bazele căilor de comunicație pe apă le-a pus harnicul și reușitul Rege Carol I, care a văzut dezvoltarea țării sale numai prin mijlocul acestor drumuri pe apă și uscat. În acest scop s'au cumpărat vapoare necesare transportului de mărfuri și de persoane. Astfel în primii ani se construiesc la T. Severin — cu măștri străini primul vas de pasageri în țară, pe lângă care s'au mai cumpărat și din străinătate, deoarece trebuințele erau mari.

Dela aceste începuturi modeste, în țară s'a simțit nevoia construirii de noi și noi vase, necesare navigației. Așa că a început organizarea de mari fabrici unde să se poată construi, cu personal, meseriași și ingineri români vapoarele de care avem nevoie.

Gândul acesta s'a realizat, astfel, că fabricile dela Turnu Severin au reușit a construi, în țară, cu personal numai român un mare vas, care poartă numele Majestății Sale Regelui Carol al II-lea.

La botezarea acestui vas românesc, construit în țară, a luat parte cu M. Sa Regele, Excelența Sa Dr. Eduard Beneș, președintele Republicii Cehoslovace, alături de dl. Franșovici, ministrul comunicațiilor, care în discursul său zice: „Fie ca acest vapor pus sub înalta Ocrotire a numelui Majestății Voastre, să poarte cu demnitate (cinste) și spre marele folos al țării tot mai sus, tot mai departe pe întinsul apelor pavilionul (steagul) Românesc”.

Frumoase cuvinte rostite în fața M. S. Regelui, la acest mare praznic al așezării noului vas în apele românești. Cuvinte ce au dorul ferbinte, de a purta mândrul nostru Tricolor, alături de mărfurile românești, pe întreg întinsul apelor, pe unde va naviga.

Dezvoltarea țării nu se poate face fără această organizare a căilor de navigație, datorită mării iestinată de care se bucură transportul de mărfuri. Într'adevăr, nu se poate închipui propășirea comerțului nostru pe Dunăre, fără această sporire a vapoarelor, după cum însuși M. Sa Regele, ține să remarcă în discursul său: „... sunt convins de importanța sporirii navigației pe Dunăre”, iar în continuare: „Am venit totodată cu un sentiment de mare mândrie, știind că acest vas a fost construit în întregime în țara noastră”.

Iată să de acum industria noastră din țară va putea fabrica vapoarele necesare, pentru că nu fim forțați a ne adresa străinătății.

După botezarea vaporului, s'a făcut prima călătorie la Cazane, trecând apoi spre Giurgiu la care participă M. S. Regele, Excelența Sa Dr. E. Beneș și alții.

Lungimea vasului este de 85 metri, lățimea de 15 metri, având două motoare „Diesel” dând împreună 1.400 cai putere. Vaporul are o viteză de 24 km. pe oră. Acest vapor este foarte frumos, este o creație românească, ce va duce în viitor la strălucite succese.

Fie acest frumos început, un îndemn de muncă și de creație românească, de care industria noastră românească să fie mândră, asigurându-și locul ei-merită alături de industria altor popoare.

Olimplu I. Barna

Să ne facem datoria

Cei mai mulți oameni așteaptă ca tot binele, toată îmbunătățirea sortii și a vieții lor, să le vină dela alții. Dela părinți, dela primărie, dela județ, dela guverne, dela Parlamentul țării.

Cunosc toate datoriile cari le au alții pentru ei și cer ca ele să fie îndeplinite. Numai puțini sunt aceia cari simt că au și ei datorii de îndeplinit, și înțeleg că nici o îmbunătățire a sortii nu poate veni, dacă nu-și face mai întâi fiecare, mare și mic, datoria sa.

Copiii, tinerii, cari așteaptă totul dela părinții lor, nu vreau să înțeleagă că aceia nu pot să le facă nici un bine, dacă ei nu sunt buni, ascultători, harnici, dacă nu-i ajută pe părinți din inimă în toată munca și străduințele lor.

Săteanul care așteaptă mai binele dela cârmuitorii statului în care trăiește, trebuie să știe că aceia se sbat ca peștele pe uscat, dacă fiecare locuitor al statului nu-i supus, la porunci, nu-și plătește contribuția la timp, nu e cruțător, harnic, cinstit și drept.

Creștinii cari așteaptă ca biserica să-i facă buni pe toți, să oprească crimele, păcatele, să curățe moravurile, trebuie să înțeleagă că biserica nu poate face nimic, dacă Dumineca și în sărbători casa Domnului e goală și preotul e silit să predice la trei babe surde și la pereții goi. Dacă creștinii, deși cunosc legea, nu se spovedesc cu anii, cu toate îndemnul preotului; dacă nu cinstesc cu toții, cum se cuvine, staturile și îndemnul din prepedamii.

Cetățenii țării trebuie să știe cu toții, că dela deputați și dela guverne nu pot aștepta minuni, dacă Statul nu are colaborarea, împreunălucrarea tuturor locuitorilor. Dacă, la alegeri, pentru un blid de linte, ori pentru o făgăduială își dau votul pentru cei care strigă mai tare, și nu pentru acela pe care-l cunosc a fi mai de omenie.

Și așa mai departe.

Datoria împlinită, de fiecare, în raza cercului său de lucru, e începutul bunăstării, a mulțumirii în orice țară, la oricare popor.

A aștepta totul dela Stat, dela țară, e o prostie. Pentru că statul de azi, țara o fac toți cetățenii împreună, și dacă ei nu-și fac datoria, e limpede că nici țara, guvernele, nu și-o pot face.

În lada din care Statul ne poate feri, e atâta cât punem cu toții la olaltă, cu munca, cinstea, cuminența, harnicia și ascultarea noastră. Adecă cu împlinirea datoriei fiecăruia. Dacă noi, cetățenii, nu punem nimic în... ladă, ea rămâne goală.

Și atunci zadarnic cerem să ni-se împartă din ea bunătați. Nu este de unde să ni-se dea.

Pentru că din nimic, numai Dumnezeu a putut zidi lumea.

(Dela Secțiile „Astrei”).

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Bolnavii să asculte sfatul medicului

Sunt atâtea burueni cari ne înconjoară. Pe lângă drumuri, pe câmp, în jurul bălților și prin păduri sunt tot burueni, cari ori de câte ori trecem pe lângă ele, ne întrebă: ne cunoști sau nu ne cunoști? Și dacă le știm numele, încă ne șoptesc zâmbitor: da, ne știi numele, dar totuși nu ne cunoști. În noi este putere și aceasta s'o cauți. Și numai după ce vei descoperi puterea din noi, vei ști dacă îți suntem prieten sau dușman.

Astfel cercau să cunoască, cei vechi buruienile și astfel umblăm să le cunoaștem și astăzi.

Buruenile sunt foarte prietenoase și dacă cercăm să ne apropiem de ele, ne arată nu numai frumusețea lor, ci ne tradează și comoara lor cea mai scumpă puterea lor.

Încă din vremile cele mai vechi, mijloacele de leuire ale boalelor se căutau chiar în această putere a buruienilor.

Astfel au ajuns oamenii să cunoască buruienile de leac pe cari au început să le folosească în tot chipul, vindecându-se de boalele de cari sufereau.

Urmarea a fost că mulți au început să zică: „Am leac în contra boalei deci nu-mi mai trebuie doctor”.

Uceasta este o părere greșită, căci ori cât de bine am cunoaște buruienile de leac, totuși nu le știm folosi bine la vindecarea boalelor. Afară de aceea nu ori ce boală se poate vindeca cu burueni. Și iarăși, bolnavul nu-și poate cunoaște bine boala de care pătimizește așa că nu poate ști care buruienă s'o întrebunțeze mai cu folos.

De aceea ori care bolnav, să nu se încreadă în cunoștințele lui despre buruienile vindecătoare, ci să meargă la doctor, să-l întrebe ce boală are și ce leac de vindecare trebuie să folosească. Doctorul cunoaște toate boalele și cunoaște și leacurile cari tămăduesc boalele. Doctorul va spune bolnavului leacurile cari îi vor aduce vindecare.

Eu, atât în gazetă, cât și în calendarul dela Blaj de pe anul acesta, am înșirat multe feluri de burueni, cari se folosesc pentru leuirea diferitelor boale ale oamenilor și ale animalelor. Am spus cum sunt acestea burueni, pentru că oricine să le poată cunoaște și ce boale se pot vindeca cu ele. Nimeni, însă să nu încerce singur să folosească acestea burueni pentru leuirea boalelor, până nu cere și sfatul doctorului. Doctorul nu vrea răul nimănui și umblă să vindece pe ori care bolnav. Iar bolnavul să asculte și să țină cu tărie toate îndrumările pe cari i-le dă doctorul.

În chipul acesta oamenii vor arăta că sunt cumiști și vreau din toată inimă

să-și păstreze comoara cea mai scumpă: sănătatea.

Natura cu toate comorile ei este o mare carte deschisă, însuși Dumnezeu a deschis-o. Să cetim în această carte și să înțelegem ceea ce am cetit. Numai așa vom putea să fim buni și plini de dragoste unul față de celălalt și numai așa vom putea trăi fericiți.

Ion Popu-Câmpeanu

Indigestia (umflarea) rumegătoarelor

Alimentele introduse în stomacul animalelor prin înghițire, pentru a să poată fi folosite organismului, trebuie să sufere un șir neîntrerupt de schimbări până să fie digerate sau mistuite de stomac. Pentru a să ne dăm mai bine seama de acest lucru și ca să înțelegem bolile care se produc în urma îmbolnăvirii stomacului, voi spune mai întâi câteva cuvinte despre stomacul vacilor.

Stomacul vacilor este un sac mare cu o lărgime de 250 litri și compus din 4 compartimente sau pungi, cu numiri diferite: rumenul sau burdihanul, rețeaua sau ciurul, foiosul și chiagul. În primul compartiment, care este și cel mai mare, adică în rumen, se strânge tot ceea ce înghite animalul; el formează o adevărată magazie unde alimentele stau de se înmoaie și fermentează (dosnesc) în rețea sau ciur se strâng mai mult alimentele lichide, ca lăturile, turtele etc. Pe fața dinăuntru ciurul prezintă numeroase despărțituri, asemănătoare cu acelea dela fagurile de miere. Aci se opresc toate corpurile străine ca: ace, cuie, sârme, pietri etc., pe care le înghite animalul. Foiosul servește la măcinarea completă a alimentelor, iar chiagul este acela care elimină sucul gastric și îndeplinește mistuirea alimentelor.

Toate alimentele înghițite de animale se opresc în rumen și rețea, unde stau un oarecare timp, apoi sunt aduse din nou în gură sub formă de boluri (cocoloașe), unde sunt supuse la o nouă mestecare, numită *rumegare*, de unde li-s'a dat numele de *animale rumegătoare* la toate animalele care rumegă: boi, bivoli, oi, capre etc.

Pentru a rumegarea să se facă în bune condițiuni, trebuie ca rumenul să nu fie prea plin, fiindcă dacă este prea încărcat cu alimente, pereții lui sunt prea întinși și atunci nu se mai pot contracta (strânge) pentru a trimite mâncarea în gură, ca să fie rumegată. În mod normal la un animal sănătos rumenul se strânge (mișcă) de două ori pe minut și prin aceste mișcări se produce un fel de frământare a alimentelor ce se găsesc aci. Dacă însă, din anumite cauze, rumenul nu se mișcă, ierburile mâncate se așază straturi peste straturi, se încălzesc, încep să dosnească și produc o cantitate foarte mare de gaze care umflă stomacul. Așadar sub numirea generală de *indigestie* trebuie să înțelegem o mistuire înceată sau complet oprită în urma mișcării sau încetării complete a mișcărilor rumenului.

După cauzele cari contribuiesc la izbucnirea bolii, putem să întâlnim

mai multe forme de indigestii și anume: *indigestie gazoasă*, *indigestie prin supraîncărcare*, *indigestie de apă* și *indigestie de lapte*. Să spunem câteva cuvinte despre fiecare în parte.

I. *Indigestia gazoasă* este o boală care se observă mai ales primăvara la rumegătoarele mari și mici, când sunt hranite cu plante care produc gaze în stomac. Fiecare crescător de animale știe că dacă lasă vitele sale să passă într-o livadă de trifoi sau de lucernă verde, acestea pot foarte ușor să se umfle. Sunt mai multe feluri de ierburi cari pot produce umflarea vitelor. Cel mai periculos este trifoiul roșu, apoi lucerna verde, esparceta, ierburile leguminoase verzi, ierburile prea apoase și în general orice furaje verzi, când sunt mâncate înainte de a se ridica roua de pe ele, sau sunt ude de ploaie, sau când sunt încălzite prea tare de soare în livadă, sau nu au fost desjuns de uscate după cosire, ori s'au infierbântat și incins în căpițe, din cauză că n'au fost destul de uscate la strângerea lor de de câmp. Vitel se mai pot umfla când mănâncă prea mulți cartofi cruzi, fie că ei sunt incolțiți sau nu. Aceasta se întâmplă de regula când animalele se desleagă noaptea și nimeresc la grămada de cartofi.

Indigestia sau umflarea vitelor mai poate fi produsă și de alte plante, cum ar fi, cucuta, brândușa și piciorul cocoșului, cari conțin în tulpina lor un fel de venin sau otravă. De asemenea nu este bine să dăm animalelor să mănânce pliviturile din grădina, plantele mușgăite și amestecate cu ciuperci. Otrăvurile cari se găsesc în aceste plante, opresc mișcările stomacului și animalul se îmbolnăvește.

Semnele bolii. Puțin timp după ce au mâncat din plantele pe care le-am amintit mai înainte, animalele se opresc dintr'odată din mâncare, devin neliniștite, se intristează, cască și încep să răgăie. Apoi încep să se umfle, flămânzarea (flancul) începe să crească din ce în ce mai mult și dacă lovim cu degetul auzim un sunet ca de tobă, din cauza gazelor adunate în rumen. Pe măsură ce pântecul se umflă, starea generală a animalului se înrăutățește, animalul simte că se înneacă, răsuflă scurt și greu, nările i-se lărgesc, îndepărtează picioarele ca să se ușureze, ține gura deschisă și întinde gâtul înainte. Inima îi bate cu putere, vinele se șerpuesc sub piele, se îngroașă, mucoasele se învinețesc și dacă nu i-se dă repede ajutor, cade jos și moare prin asfixie (înecăciune). Moartea urmează după 1—2 ore, alteleori chiar după 12 ore. Sunt și unele cazuri cari se termină cu vindecarea animalului, când aceste gaze au putut să fie date afară din stomac prin răgăieli repetate.

Tratamentul. Un bun gospodar trebuie să aibă grijă ca vitele lui să nu se umfle niciodată pentru că „e mai bine să te feresti de boală decât să o vindeci”. De aceea va avea grijă ca trifoiul și lucerna cosită să le dea verzi și numai după ce au fost pălite de soare. Pășunarea în livezile de trifoi să nu se facă decât după ce s'a ridicat roua de pe iarbă.

Când totuși se întâmplă ca să i-se

umfle vre-un animal el trebuie să procedeze astfel:

Înainte de toate animalul bolnav va fi frecat cât se poate de bine pe pântecul cu un șomoiag de paie sau chiar cu pumnul. Prin aceste frecături, rumenul începe să se contracte, adică să se miște, iar gazul împins trece, o parte în celelalte compartimente ale stomacului, iar o parte ieșe pe gură afară. Apoi e bine ca animalul să fie plimbat și totdeauna să urce, fiindcă atunci gazele se adună înspre partea dinspre gât a stomacului de unde vor putea ieși mai ușor afară când animalul răgăie.

Dacă animalul se umflă mereu trebuie să căutăm să oprim fermentarea alimentelor în stomac. În acest scop putem da animalului 2—3 litri apă de var care absoarbe o parte din gaze. Se mai poate da 1 litru de apă în care s'a fiert 1—1 pachete de tutun și i-s'a adăugat pe urmă și puțin rachiu. Apoi e bine să se acopere corpul animalului cu o pătură sau cu un sac inuiat în apă rece.

Se mai poate da ½ kgr. de sare amară, însă când animalul bolnav este o vacă plină care nu mai are mult până să fete, i-se va da 500 gr. de oleu de ricin.

Totdeauna însă e mai bine să chemăm medicul veterinar care cu un instrument special numit trocar va da drumul gazelor din rumen și animalul va scăpa mai repede și mai sigur. Pentru a introduce trocarul, se tundă părul în mijlocul flămânzării, se pensulează cu tinctură de iod, se taie pielea pe distanță de 2 centimetri cu vârful unui bisturiu (cușitaș) și apoi se vâră trocarul dându-i o lovitură cu pumnul pe mâner. Apoi se scoate mânerul și pe țevă ies toate gazele. După aceea pentru a împiedea refacerea gazelor, se va introduce pe țevă în rumen, 1—2 litri de apă oxigenată, iar cu sticla pe gură se va da 15 gr. de amoniac într'un litru de ceai de romaniță.

Dr. Ioan Seiceanu
medic veterinar

Prețul banilor

Prețul banilor la începutul acestei săptămâni a fost:

Francul francez	6—6,90 lei
Dolarul	99—105 „
Pengoe	23—27 „
Lira sterlină	490—500 „
Coroana cehoslovacă	4—4,20 „
Zloț	18—20 „
Francul elvețien	32—33 „
Schillingul austriac	23—25 „

ICONOSTASE,

pictura murală, artistică
execută pictorul

ANTONIU W. ZEILER

Atelier fondat în anul 1903 în BLAJ

Cele mai bune și mai ieftine cărți de premiu de sfârșit de an școlar sunt fără îndoială

„Cărțile Bunului Creștin“

cari apar la Blaj, și sunt scrise de păr. profesor *Iuliu Mator*.

Numerii apăruiți până acuma sunt următorii:

Nr. 1, 2 și 3 s'au epuizat (s'au vândut toți),
No. 4. **Darul lui Dumnezeu**, ne arată cum putem deveni fii și moșteni ai împărăției cerurilor. Cărticica cuprinde 64 pagini și se vinde cu 6 lei.

No. 5. **Adevărata fericire**, ne arată cum putem fi fericiți aici pe pământ, și mai ales în lumea cealaltă. 64 pagini, prețul 6 lei

No. 6. **Taina Spovedaniei**, ne dă toate îndrumările de lipsă pentru ca să putem face o spovedanie bună și cum se cade, conținând și o oglindă sufletească, din care ne putem cunoaște păcatele. 116 pagini prețul 15 lei.

No. 7. **Tălcuirea apostolilor din Duminecile de peste an**, este o broșură fără de care nu putem înțelege apostolii pe cari îi cetește cantorul. Broșura are 400 pagini și se vinde cu 50 lei.

No. 8. **Legea strămoșească**, ne arată care este legea cu adevărat strămoșească a neamului românesc. Această broșură nu poate lipsi de pe masa nici unui român. Are 116 pagini și se vinde cu 15 lei.

No. 9. **Tălcuirea Evangheliilor din toate sărbătorile de peste an**, nici nu mai trebuie recomandată. Trebuie să o aibă fiecare creștin care cercetează biserica. Cuprinde 212 pagini și se vinde cu 25 lei.

No. 10. **Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an**, în care tot creștinul află explicații apostolii, cari sunt mai greu de înțeles. 171 pagini, prețul 20 lei.

No. 11. **Taina tainelor: sfânta cuminecătură**, de care nu se poate lipsi nici un creștin care se cuminecă cel puțin odată la an, după cum nu se poate lipsi de No. 6, care este Taina Spovedaniei, celce vrea să se spovedească. 96 pagini, prețul Lei 8.

No. 12. **Sfânta Liturghie, Iertfa Legii Noui**, ne arată, cari sunt părțile sfintei liturghii, ce foloase ne aduce, pentru cine când și unde se poate sluji; biserica și părțile ei, sfintele vase și odăjdii, limba sf. liturghii și altele de folos pentru oricare creștin. 110 pagini cu 12 lei.

No. 13. **Durerea, sora noastră nedespărțită**, este cea mai nouă broșură pe care cu siguranță o va citi fiecare creștin, pentru că numai citind această cărticică se va putea mângâia în durerile și necazurile vieții. 152 pagini cu 12 lei.

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei

Legat întreg în pânză, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI - BLAJ

MITROPOLIA GRECO-CATOLICĂ BLAJ

Nr. 3975-1936.

TABLOUL

catedrelor vacante dela școalele secundare gr.-cat. române din BLAJ

Tipul școlii	Școala	Nr. de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul gr.-cat. român de băieți	2	Religia gr.-cat.	
		7	Latină	
		8	Latină	
		10	Franceză	
		11	Franceză	
		13	Germană	
		13	Filosofie-Drept	
		21	Matematici	
		22	Matematici cu fizică	
		23	Șt. fizico-chim.-Matematici	
C.	Liceul gr.-cat. român de fete	2	Română	
		4	Latină	
		5	Latină-Elină	
		6	Franceză	
		10	Filosofie cu drept	
		12	Matematici cu Fizică	
		13	Fizico-chimice	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățători	3	Română	
		4	Franceză	
		7	Geografie	
		9	Științele fizico-chimice	
		11	Științele agricole	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățătoare	1	Religia gr.-cat.	
		3	Română	
		4	Franceză	
		7	Geografie	
		8	Matematici	
		13	Lucru de mână	
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de băieți	1	Limba franceză și coresp. comerc.	
		2	Limba germană și coresp. comerc.	
		3	Limba italiană și coresp. comerc.	
		5	Șt. comerciale	
		7	Geografia economică	
		8	Mărfuri, științele naturale și chimie	
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de fete	1	Limba franceză și corespondența	
		2	Limba germană și coresp. comerc.	
		3	Limba italiană și coresp. comerc.	
		4	Șt. comerciale (teoria)	
		5	Științele comerciale-aplicațiuni	
		6	Aritmetica comercială	
		7	Științele naturale, Fizico-chimice și mărfuri	
		8	Șt. juridico-economice	
		9	Geografia economică	
		10	Gospodărie	
	Școala gr.-cat. de Arte și Meserii » Sf. Iosif		2 catedre de profesor (partea științifică) 2 catedre de profesor (partea literară) Un post de maestru tâmplar Un post de maestru lăcătuș Un post de maestru la mașini	
	Școala gr.-cat. de menaj	1 3 6 7 8	Română-Franceză Matematică-Fizică Spălat-călcăt Bucătărie Țesut	

În conformitate cu dispozițiunile Art. 12 din Legea specială decretată cu Nr. 2799 din 5 August 1929, asupra raporturilor dintre școalele secundare confesionale române din Brașov, Blaj, Brad și Ministerul Instrucțiunii, se publică catedrele vacante din învățământul secundar de orice categorie, atât al băieților, cât și al fetelor dela școalele secundare gr. cat. din Blaj.

Cei cari doresc să fie numiți profesori sau maeștri cu titlul provizoriu, sau să fie transferați la vreuna din catedrele vacante dela aceste școale sunt înștiințați că pe lângă condițiunile prevăzute de Art. 36 din legea învățământului secundar, trebuie să îndeplinească și următoarele condițiuni prevăzute de Art. 10 din menționata lege specială: La Blaj, să fie de religia unită (greco-catolică). Profesorii bărbați, cu excepția maeștrilor, trebuie să fie și absolvenți ai unei școli superioare de teologie sau cel puțin studenți în teologie. Profesorul bărbat, care cere de înțitavarea, va trebui să fie și preot hirotonit.

Cererile însoțite de acte doveditoare a îndeplinirii condițiunilor de numire în învățământul secundar se vor înainta până la 12 Iulie a. c., cel mai târziu, Consistorului Arhiepiscopesc gr. cat. din Blaj, care va proceda la numirea cu titlul provizoriu pe ziua de 1 Septembrie 1936, potrivit dispozițiunilor prevăzute de Art. 12 din legea specială.

Având în vedere împrejurarea, că prin Decizia ministerială Nr. 7825 din 1936, numărul catedrelor dela licee a crescut, iar în buget sunt trecute numai catedrele corăspunzătoare situației dinainte de apariția susnumitei Deciziuni, numirea la aceste catedre noi se va face numai în cazul dacă On. Minister le va plăti din 1 Septembrie 1936.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 13 Iunie 1936.

Dr. VICTOR MACAVEIU
Vicar capitular